

Práva pacienta

Vážení pacienti,

naše právní předpisy, konkrétně zákon č. 372/2011 Sb., o zdravotních službách a podmínkách jejich poskytování (zákon o zdravotních službách, dále také jako „ZoZS“), nám ukládá povinnost seznámit Vás s Vašimi právy. Souhrn práv pacientů je v písemné podobě k dispozici u personálu jednotlivých oddělení Ústavu hematologie a krevní transfuze, p. o. (dále jako „ÚHKT“) a zveřejněn na veřejně dostupných místech jednotlivých oddělení ÚHKT. Pacientům přísluší zejména tato práva:

1. Zdravotní služby lze pacientovi poskytnout pouze s jeho svobodným a informovaným souhlasem, nestanoví-li příslušné právní předpisy jinak.
2. Pacient má právo na poskytování zdravotních služeb na náležitě odborné úrovni, na poskytování zdravotních služeb v co nejméně omezujícím prostředí při zajištění kvality a bezpečí poskytovaných zdravotních služeb.
3. Pacient má právo zvolit si poskytovatele oprávněného k poskytnutí zdravotních služeb, které odpovídají zdravotním potřebám pacienta, a zdravotnické zařízení, pokud ZoZS nebo jiné právní předpisy nestanoví jinak.
4. Pacient má právo vyžádat si konzultační služby od jiného poskytovatele, popřípadě zdravotnického pracovníka, než který mu poskytuje zdravotní služby; to neplatí, jde-li o poskytování neodkladné péče nebo o osoby ve výkonu vazby, trestu odnětí svobody nebo zabezpečovací detence.
5. Pacient má právo být předem informován o ceně poskytovaných zdravotních služeb nehrazených nebo částečně hrazených z veřejného zdravotního pojištění a o způsobu jejich úhrady, pokud to jeho zdravotní stav umožňuje.
6. Pacient má právo na úctu, důstojné zacházení, na ohleduplnost a respektování soukromí při poskytování zdravotních služeb v souladu s charakterem poskytovaných zdravotních služeb. Rozbory jeho zdravotního stavu, konzultace, vyšetření a léčba jsou důvěrné a musejí být prováděny diskrétně.
7. Pacient má právo znát jméno lékaře a dalších zdravotnických pracovníků, kteří ho ošetřují, a osob připravujících se u poskytovatele na výkon zdravotnického povolání, které jsou při poskytování zdravotních služeb přítomny, popřípadě provádějí činnosti, které jsou součástí výuky.
8. Pacient má právo odmítnout přítomnost osob, které nejsou na poskytování zdravotních služeb přímo zúčastněny, a osob připravujících se na výkon povolání zdravotnického pracovníka.
9. Pacient má právo na přítomnost osob, které určí. Může přijímat návštěvy ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče, a to s ohledem na svůj zdravotní stav a v souladu s vnitřním řádem ÚHKT a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů.
10. Nezletilý pacient má právo na nepřetržitou přítomnost zákonného zástupce, popřípadě osoby určené zákonným zástupcem, pěstouna nebo jiné osoby, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, a pacient s omezenou svéprávností má právo na nepřetržitou přítomnost opatrovníka, popřípadě osoby určené opatrovníkem, to vše v souladu s vnitřním řádem ÚHKT, a nenařadí-li přítomnost těchto osob poskytnutí zdravotních služeb.
11. Pacient má právo na informace o svém zdravotním stavu a právo určit, komu mohou či nemohou být informace o jeho zdravotním stavu poskytnuty.

12. Pacient má právo získat od svého lékaře údaje potřebné k tomu, aby mohl před zahájením každého dalšího diagnostického a terapeutického postupu zasvěceně rozhodnout, zda s ním souhlasí, vyjma případů neodkladné péče. Má právo být náležitě informován o případných rizicích, která jsou s uvedeným postupem spojena. Pokud existuje více alternativních postupů léčby, má pacient právo na seznámení s nimi, jejich výhodami, nevýhodami a riziky.
13. Pacient má v rozsahu, který povoluje zákon, právo odmítnout léčbu. Přitom musí být informován o zdravotních důsledcích svého rozhodnutí.
14. Pacient má právo na důvěrnost informací o svém zdravotním stavu a poskytnutých zdravotních službách.
15. Pacient má právo očekávat, že ÚHKT musí podle svých možností přiměřeným způsobem vyhovět pacientovým žádostem o poskytování péče v míře odpovídající povaze onemocnění. Je-li to nutné, může být pacient předán jinému poskytovateli zdravotních služeb, případně tam převezen poté, když mu bylo poskytnuto úplné zdůvodnění a informace o nezbytnosti tohoto předání a ostatních alternativách, které přitom existují. Poskytovatel zdravotních služeb, který má pacienta převzít do své péče, musí překlad nejprve schválit. ÚHKT může odmítnout přijetí pacienta pouze v zákonem stanovených případech, zejména z důvodu přetížení zdravotnického zařízení.
16. Pacient má právo očekávat, že jeho léčba bude vedena s přiměřenou kontinuitou. Má právo vědět předem, jací lékaři, v jakých ordinačních hodinách a na jakém místě jsou k dispozici. Po propuštění má právo očekávat, že ÚHKT určí postup, jakým bude lékař postupovat a jak bude pokračovat v další péči.
17. Pacient má právo na podrobné a jemu srozumitelné vysvětlení v případě, že se lékař rozhodl k nesterapeutickému postupu či experimentu. Písemný souhlas pacienta je podmínkou k zahájení neterapeutického výzkumu, stejně tak terapeutického. Pacient může kdykoliv, a to i bez uvedení důvodu, z experimentu vystoupit, přitom musí být poučen o případných zdravotních důsledcích takového rozhodnutí.
18. Pacient má právo přijímat ve zdravotnickém zařízení lůžkové nebo jednodenní péče duchovní péči a duchovní podporu od duchovních církví a náboženských společností registrovaných v České republice nebo od osob pověřených výkonem duchovenské činnosti v souladu s vnitřním řádem a způsobem, který neporušuje práva ostatních pacientů, a s ohledem na svůj zdravotní stav, nestanoví-li právní předpis jinak.
19. Pacient v závěru života má právo na citlivou péči všech zdravotnických pracovníků, kteří musí respektovat jeho přání, pokud tato nejsou v rozporu s platnými právními předpisy, vnitřním řádem poskytovatele či právy ostatních pacientů.
20. Pacient má právo a povinnost znát a řídit se platným vnitřním řádem poskytovatele zdravotních služeb ve zdravotnickém zařízení, v němž se léčí (tzv. nemocniční řád). Pacient má právo kontrolovat svůj účet a vyžadovat odůvodnění jeho položek bez ohledu na to, kým je účet placen.
21. Pacient, který je osobou s omezenou svéprávností nebo který je nezletilý, může požadovat, aby při poskytování zdravotních služeb nebyl přítomen zákonný zástupce, opatrovník, popřípadě osoba určená zákonným zástupcem, pěstoun nebo jiná osoba, do jejíž péče byl pacient na základě rozhodnutí soudu nebo jiného orgánu svěřen, uvádí-li, že jde o osobu, která ho týrá nebo jinak zneužívá či zanedbává.

Uvedená práva mohou být v zákonem stanovených případech omezena (zejména při poskytování neodkladné péče, z důvodů ochrany veřejného zdraví či při plnění povinností poskytovatele vůči orgánům veřejné moci).